

Торгівля у січні 2018 року

У січні 2018р. ВЕД "Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів" продемонстрував зростання обсягів випуску на 11,8¹% (р/р) [±0,1 в.п.] (3,2% у січні 2017р.), ставши лідером за темпами зростання серед основних видів економічної діяльності. Такі високі темпи росту спостерігалися вперше з січня-червня 2008р.

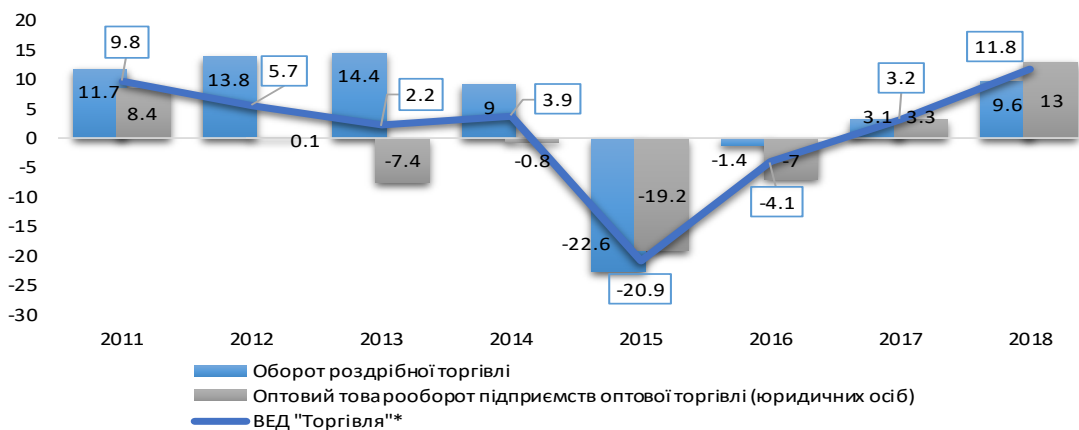
З початку 2018р. визначальна роль у позитивній динаміці сегменту внутрішньої торгівлі належить **оптовій торгівлі (зростання на 13% (р/р) порівняно з 3,3% (р/р) у січні 2017р., що перевищило очікування та сформувало позитивний внесок у загальне зростання торгівлі на рівні 8,4 в.п.),** яка була підтримана попитом на торгівельні послуги з боку окремих підприємств, в першу чергу, переробної промисловості.

Оборот роздрібною торгівлі, у січні 2018р., зростав меншими темпами, аніж оптовий товарооборот, проте динаміка росту теж була досить високою (9,6% (р/р) порівняно з 3,1% (р/р) у січні 2017р., з позитивним внеском 3,4 в.п.), що було підтримано черговим підвищенням мінімальної заробітної плати та ефектом від змін у сфері пенсійного забезпечення наприкінці минулого року.

Очікується, що у I кв. 2018р. зростання обсягів внутрішньої торгівлі буде дещо нижчим за показник січня 2018р. (ефект бази минулого року), в той же час зберігатиметься на досить високому рівні. Зростання підтримуватиметься продовженням дії таких позитивних факторів як високий споживчий попит домогосподарств, що стимулюватиметься підвищенням мінімальної заробітної плати, та стабільний попит на торгівельні послуги з боку підприємств реального сектору економіки.

"у січні 2018р. ВЕД "Торгівля" стала лідером за темпами зростання серед основних ВЕД за рахунок досить високих показників розвитку як оптової, так і роздрібною торгівлі"

Рис. 1. Зміна оптового товарообороту, обороту роздрібною торгівлі та ВЕД «Торгівля» в цілому у січні 2011-2018рр., % р/р

* розрахунок Мінекономрозвитку на основі даних ДССУ
Джерело. ДССУ

Табл. 1. Основні показники внутрішньої торгівлі, % п/п

	1М 2017	2017	1М 2018	внесок, в. п. (1М 2018)*	структура, % (1М 2017)*
ВЕД "Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів"	4,5	4,6	11,8	-	
Оптовий оборот підприємств	4,7	2,8	13,0	8,4	64,6
Оборот роздрібною торгівлі	4,3	8,8	9,6	3,4	35,4

Джерело. ДССУ

*- розрахунки Мінекономрозвитку на основі даних ДССУ

Основними чинниками були:

Стимулюючі:

(1) купівельна спроможність домогосподарств, в тому числі через ефект чергового підвищення мінімальної заробітної плати (до 3723 грн. з 01.01.2018р.) та проведення з 01.10.2017р. змін у сфері пенсійного забезпечення (перерахунок раніше призначених пенсій, запровадження нового механізму індексації пенсій шляхом їх підвищення відповідно до

"зростання у сегменті внутрішньої торгівлі підтримувалося збільшенням попиту як з боку домогосподарств, так і виробничого сектору"

¹ Оцінка Мінекономрозвитку

законодавства) на тлі зменшення заощаджень населення;

Довідково. У січні 2018р. (р/р) відбулось зростання номінальної середньомісячної заробітної плати на 28,4% до 7711 грн. та реальної - на 12,3% відповідно. За розрахунками МЕРТ за 9 міс. 2017р. (п/п) заощадження населення скоротилися на 68,9 млрд. грн. порівняно із зменшенням на 12,4 млрд. грн. за 9 міс. 2016р. (п/п).

(2) збільшення попиту на послуги роздрібно́ї торгівлі з боку окремих промислових виробників споживчих товарів тривалого та короткострокового використання (у січні 2018р (р/р) зросли на 20,7% (30,8% у січні 2017р.) та 3,9% (9,7% у січні 2017р.) відповідно), та **на послуги оптової торгівлі** з боку більшості промислових виробників товарів проміжного споживання (у січні 2018р. (р/р) зростання на 11,2%, 4,3% у січні 2017р.) та інвестиційних товарів (у січні 2018р. (р/р) зростання на 13%, 20,5% у січні 2017р.);

(3) розширення торгівельної мережі підприємств роздрібно́ї торгівлі (за 9 міс. 2017р. (п/п) зросла площа прийнятих в експлуатацію торгових центрів, універмагів та магазинів на 25,5%, будівель торгових ринків – на 24,1%);

(4) покращення споживчих настроїв домогосподарств у попередньому звітному періоді (лаговий вплив) (за даними компанії GfK у грудні 2017р. індекс споживчих настроїв склав 60,3 п., що на 3,2 в.п. вище, ніж у грудні 2016р.);

(5) зростання споживчого кредитування (станом на кінець січня 2017р. до відповідного періоду 2016р. обсяг споживчих кредитів збільшився на 26,7%).

(6) покращення фінансових можливостей підприємств торгівлі (за 9 міс. 2017р. (п/п) фінансовий результат підприємств, які отримали прибутки, зріс на 36,3%, рівень рентабельності операційної діяльності великих та середніх підприємств ВЕД “Торгівля” становив 25,9% та був найвищим серед усіх основних ВЕД);

(7) зростання обсягів імпорту товарів (за 2017 р. (п/п) на 26,4% (у вартісному вимірі); за 9 міс. 2017р. частка імпортних товарів у оптовій торгівлі становила 57,1% (55,6% за 9 міс. 2016р.), а у роздрібному товарообороті підприємств – 46,8% (43,1% відповідно));

(8) збільшення обсягів приватних грошових переказів в Україну (за даними НБУ за 9 міс. 2017р. (п/п) на 1,2 млрд. дол. США до 5,2 млрд. дол. США (порівняно з 4 млрд. дол. США за 9 міс. 2016р.)).

Стимулюючі:

(1) зростання цін на споживчому ринку (у січні 2018р. (р/р) ІЦІ становив 14,1% (у січні 2017р. (р/р) – 12,6%);

(2) скорочення обсягів кредитування підприємств оптової торгівлі (станом на кінець листопада 2017р. у порівнянні з даними на кінець листопада 2016р. обсяг кредитів наданих підприємствам оптової торгівлі зменшився на 1,4%).

Регіональний розріз. У січні 2018р. в усіх 25 регіонах, без винятку, відбувалося зростання обороту роздрібно́ї торгівлі. Загалом вплив Донецької та Луганської обл. на динаміку обороту роздрібно́ї торгівлі у січні 2018р. становив “плюс” 0,3 в.п. (Донецька обл. “плюс” 0,2 в.п., Луганська обл. “плюс” 0,1 в.п.).

Табл. 2. Оборот роздрібно́ї торгівлі (регіональний розріз), % п/п

Найбільші темпи зростання				Найменші темпи зростання			
	1М 2018р.	частка у структурі, 1М 2018р.	внески, в. п.		1М 2018р.	частка у структурі, 1М 2018р.	внески, в. п.
Закарпатська	21,8	2,6	0,6	Рівненська	3,6	1,8	0,1
Сумська	13,9	2,1	0,3	Чернівецька	4,3	1,6	0,1
Черкаська	13,8	2,4	0,3	Запорізька	5,1	4,2	0,2
Чернігівська	12,4	2,0	0,2	Волинська	7,0	1,8	0,1
Миколаївська	12,1	2,4	0,3	Київська	7,1	6,4	0,5

Джерело. ДСС

Очікування. У I кв. 2018р. зростання обсягів внутрішньої торгівлі буде дещо нижчим за показник січня 2018р. (ефект бази минулого року), в той же час зберігатиметься на досить високому рівні. Динаміку внутрішньої торгівлі продовжуватимуть визначати як зростання обороту роздрібно́ї торгівлі, яке буде забезпечено споживчим попитом домогосподарств, підтриманим підвищенням мінімальної заробітної плати та ефектом від змін у сфері пенсійного забезпечення, так і зростання оптового товарообороту підприємств, на який безпосередньо впливатиме виробнича активність в більшості ВЕД.

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, зменшення фінансових можливостей підприємств через погіршення зовнішньої кон'юнктури, посилення інфляційних тенденцій.

“у січні 2018р. у всіх 25 регіонах, без винятку, відбулося зростання обороту роздрібно́ї торгівлі”

“у I кв. 2018р. динаміку сфери внутрішньої торгівлі підтримуватиме зростання як роздрібно́ї, так і оптової торгівлі за рахунок високого споживчого попиту та виробничої активності в більшості ВЕД”